

Her kan du læse en fortælling, der handler om præsten Johannes Jakobsen som fik Torslunde Alterpanel malet. Fortællingen er digtet. Johannes og Martin Luther er virkelige personer, og Johannes fik lavet billedet som voksen. Men det, at de to møder hinanden i Wittenberg, er noget en forfatter har fundet på.

Tordenvejr

Johannes kommer fra den danske landsby Torslunde. Han er flyttet med sine forældre til Tyskland til byen Wittenberg.

Wittenberg i år 1541

Johannes kiggede bekymret op mod himlen. Skyerne var næsten helt sorte og han kunne høre en fjern buldren. Han gik hurtigere. Det var nok bedst at være hjemme inden uvejret brød løs, men han var lidt usikker på vejen og efterhånden også træt i benene. Plop, plop, plop. Tre store dråber vand ramte ham i nakken, og han hørte igen et tordenskrald. Johannes kunne mærke at tårerne pressede sig på. Men han ville ikke græde. I stedet kiggede han sig omkring. Han kunne vel finde et sted at gå i læ? Et sted, hvor de høje brag ikke kunne nå ham.

Byen var fuld af mennesker. Koner der hastede afsted med hatte og tørklæder, der beskyttede dem mod regnen. En hel familie skyndte sig ind i en lukket vogn, mens deres kusk prøvede at berolige en kæmpehest, der tydeligvis hverken brød sig om regn eller torden. Og en gruppe unge mænd havde taget deres jakker af for at beskytte to fnisende piger mod regnen. Men de havde alle for travlt til at bekymre sig om en lille dreng, der var faret vild.

Pludselig så Johannes en gammel mand, der målrettet gik hen mod kirken lidt længere fremme. Johannes fór efter ham. Og i samme nu hvor regnen for alvor tog fat og himlen blev flænget af et kæmpe lyn, smuttede Johannes ind i kirken lige bag den gamle mand.

De stod i våbenhuset og kiggede på hinanden. Johannes vidste, at kirkens forrum hed et våbenhus, fordi man i gamle dage satte sine våben her. Og han vidste med et også, hvem den gamle mand var. Det var Martin Luther. Professor Luther som alle beundrede, fordi han havde ryddet op i kirken. Johannes vidste ikke helt, hvad det handlede om, men hans mor talte altid om Martin Luther, med stor beundring i stemmen.

”Er du bange for tordenvejr?” spurgte Luther venligt. Johannes tøvede, men nikkede så. Johannes hadede virkelig de vældige brag og høje lysglimt, som kunne sætte både huse og træer i brand.

”Det var jeg også engang,” fortalte Luther stille. ”Engang blev jeg faktisk så bange i et tordenvejr, at jeg kastede mig ned på jorden og lovede Gud at blive munk, bare jeg ikke døde. Ved du, hvad en munk er?”

Johannes nikkede. Det virkede som om Martin Luther gerne ville tale med ham, og han var slet ikke vred over, at Johannes var fulgt efter ham. ”Munke går i kutter og hjælper de fattige,” sagde Johannes ”og så beder de rigtig meget til Gud.” Drengen tænkte sig om. ”Men min mor kan ikke lide dem,” sluttede han usikkert, som om han var bange for, at det ville fornærme den gamle mand.

Martin Luther smilede til Johannes og førte drengen ind i kirken, mens de talte. "Jeg holdt mit løfte og blev munk, men jeg blev ved med at være bange. Det var som om tordenvejret blev ved med at være der – inde i mig. Jeg var bange for Gud og for ikke at være god nok. Men så en dag læste jeg i denne her." Han gik frem til alteret og løftede den store bog ned. Johannes vidste godt, at det var Bibelen, for præsten læste fra den hver søndag.

Martin Luther fortsatte: "Jeg forstod, at jeg ikke behøvede være bange for Gud. For hans kærlighed er gratis. Det er det, præsten nu fortæller os hver søndag." Luther pegede op på den nye prædikestol. Og når vi spiser sammen her ved alteret, er det hverken magi eller hokus pokus, det er bare Jesus, der fortæller, at vi er gode nok."

"Men hvorfor er du ikke længere munk?" spurgte Johannes. Han ville egentlig have spurgt om, hvorfor hans mor ikke kunne lide munke, men hvordan skulle professoren kunne vide det?

"Fordi jeg hellere vil tjene Gud ved at være en del af verden, end ved at gemme mig i et kloster. Og der var mange munke, som mente, at jeg læste Bibelen helt forkert. De blev faktisk så vrede på mig, at jeg måtte skjule mig på en borg i lang tid. Men så oversatte jeg Bibelen til tysk, så folk selv kunne læse, hvad der stod."

"Men hvad med alle de andre sprog," spurgte Johannes. Hans mor kom fra en lille landsby i Danmark, og de talte af og til dansk sammen. "De skal også have lov til at læse Bibelen på deres eget sprog," fortsatte Luther og skulle til at sige noget mere, men blev afbrudt. "Men hvad så med dem, der slet ikke kan læse?" Johannes var blevet interesseret i deres samtale. Han kunne selv læse en lille smule, og blev hver dag bedre til det, men deres stald dreng fx kunne ikke engang alfabetet og han ville aldrig få lov til at komme i skole.

De stod nu foran kirkens døbefont. Johannes lod hænderne glide langs de ru sten og kiggede op på Martin Luther. "De må få Bibelen læst op af deres præst eller husfar," sagde Luther. "Og her," han pegede på døbefonten "skal de døbes og blive budt velkommen i kirken."

"Er det ikke farligt at blive døbt?" spurgte Johannes. Hullet i døbefonten var dybt og Johannes tænkte, at de små børn risikerede at drukne, når de blev dyppet op og ned. Martin Luther fulgte drengens blik ned i døbefonten og gættede, hvad han tænkte på. "De små børn bliver ikke længere sænket ned i døbefonten," forklarede Luther. "Præsten tager vandet og hælder lidt over barnets hoved. 3 gange. I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn."

Martin Luther kiggede igen på Johannes. "Det er Guds måde at fortælle et barn, at tordenvejret altid går over. Og at solen igen kommer til at skinne. Det fandt jeg ud af, da jeg læste i Bibelen." Johannes var ikke længere bange for de høje brag, som man kunne høre i det fjerne. Til gengæld var han overrasket over, at den kloge professor havde fundet ud af så meget om Gud, bare ved at læse i Bibelen. Og Johannes var begyndt at overveje, om der ikke fandtes et sprog, som alle mennesker forstod? Og som ikke krævede, at man kunne læse.

Johannes glemte aldrig sit møde med Martin Luther. Da han blev voksen blev han selv præst og flyttede hjem til landsbyen Torslunde, hvor hans mor kom fra. Og han fik den ide, at hans kirke skulle have et stort billede, som viste alle de ting Luther i sin tid havde fortalt ham.

Torslunde i år 1561

Johannes gik ind i kirken. Han lukkede øjnene og uden at se, gik han den lange vej op ad kirkegangen, indtil han vidste, at han stod foran alteret. Så åbnede han øjnene og kiggede. Billedet var perfekt. Enkelt og alligevel fuldt af detaljer. Han så sig selv, så en præst, stå på prædikestolen med en Bibel og pege på Jesus. Præsten stod også ved døbefonten og bød en lille baby velkommen i kirken, og hele to præster stod foran alteret og uddelte nadveren. Det brød og den vin som viste, at Jesus helt gratis tilgav alle mennesker.

Johannes vendte hovedet og så ud af vinduet. Det trak op til regn. Måske ligefrem torden. Det fik ham til at smile. Han havde ikke talt med Martin Luther siden den dag for 20 år siden, hvor han var faret vild og havde søgt ly for et uvejr i kirken.